

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αρ. Φακ.: 7.11.12.19/3
Αρ. Τηλ. : 22800914
Αρ. Φαξ : 22428277
E-mail : dde@moe.gov.cy

19 Νοεμβρίου 2019

Διευθυντές/Διευθύντριες
Δημοτικών Σχολείων

Θέμα: Οδηγίες και ενημέρωση για το γνωστικό αντικείμενο της Αγωγής Υγείας/Αγωγής Υγείας – Οικιακής Οικονομίας, για τη σχολική χρονιά 2019 - 2020

Η Αγωγή Υγείας στα σχολεία αποτελεί μια συγκροτημένη εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία συμβάλλει στην αναβάθμιση της σχολικής ζωής και στη σύνδεση του σχολείου με την κοινωνική πραγματικότητα. Αποτελεί ξεχωριστό γνωστικό αντικείμενο στο Ωρολόγιο και Αναλυτικό Πρόγραμμα της Δημοτικής Εκπαίδευσης και έχει ως σκοπό την προαγωγή της ψυχικής, σωματικής και κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/ριών, ως εφόδιο ζωής, αφενός με την ανάπτυξη προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων και αξιών (ενδυνάμωση), αφετέρου με τη συλλογική δράση ως προς την αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντός τους.

Η Αγωγή Υγείας αποτελεί μια **προληπτική προσέγγιση** στον χώρο της εκπαίδευσης στην αντιμετώπιση προβλημάτων που αφορούν μεταξύ άλλων στις διαπροσωπικές σχέσεις, στην αντικοινωνική συμπεριφορά, στην παραβατικότητα, στο κάπνισμα, στο αλκοόλ, στην παχυσαρκία, στην οδική ασφάλεια, στον ρατσισμό κ.ά. Στο μάθημα της Αγωγής Υγείας/Αγωγής Υγείας - Οικιακής Οικονομίας οι μαθητές/μαθήτριες δεν έχουν απλά την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις σωματικές συνέπειες ορισμένων συμπεριφορών, αλλά κυρίως μαθαίνουν να κρίνουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά τους, εξασκούνται σε δεξιότητες επικοινωνίας, συνεργασίας, διαχείρισης των συγκρούσεων και αντιμετώπισης της πίεσης των φίλων, μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν τα κοινωνικά στερεότυπα, να διαχειρίζονται θέματα όπως ασφάλεια, αγωγή του καταναλωτή, δικαιώματα και υποχρεώσεις, θέματα που αφορούν έναν υγιεινό τρόπο ζωής, κ.ά.

Διευκρινίζεται ότι το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο ονομάζεται **Αγωγή Υγείας** για τις τάξεις **Α΄- Δ΄** και περιλαμβάνεται στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα της Δημοτικής Εκπαίδευσης, στο μάθημα της **Αγωγής Ζωής** μαζί με ακόμη ένα γνωστικό αντικείμενο (Αγωγή Υγείας και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη). Στις τάξεις **Ε΄- Στ΄** ονομάζεται **Αγωγή Υγείας - Οικιακή Οικονομία**.

Οι ώρες διδασκαλίας του γνωστικού αντικείμενου της Αγωγής Ζωής (**Αγωγή Υγείας/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη**) και **Αγωγής Υγείας - Οικιακής Οικονομίας**, με βάση και οδηγίων που στάλθηκαν με εγκύκλιο για το Ωρολόγιο Πρόγραμμα (<http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/dde4611a>), συστήνεται να τοποθετούνται την **ίδια ημέρα** και σε **συνεχόμενες διδακτικές περιόδους**, οι οποίες να μη διακόπτονται από διάλειμμα. Παρακαλείστε, επίσης, όπως επιδιώκετε τη διδασκαλία ενός μαθήματος σε μια τάξη/ένα τμήμα να την αναλαμβάνει και για τις δύο διδακτικές περιόδους ο/η **ίδιος/α εκπαιδευτικός**, ώστε να υπάρχει **συνέχεια και συνέπεια** στη διδασκαλία του/της. Το μάθημα περιλαμβάνει **εργαστήρια μαγειρικής, βιωματικές δραστηριότητες και δράσεις** σε όλη τη σχολική μονάδα και ο χρόνος των **80΄** κρίνεται απαραίτητος.

Επιπρόσθετα, θα ήταν ορθότερο να γίνεται έγκαιρα προγραμματισμός και συνεργασία των εκπαιδευτικών με τους/τις Επισκέπτες/ριες Υγείας του σχολείου, με βάση, το Αναλυτικό και το περιεχόμενο ανά τάξη του μαθήματος της Αγωγής Υγείας/Αγωγής Υγείας – Οικιακής Οικονομίας, και τις θεματικές της Σχολιατρικής Υπηρεσίας στα σχολεία, έτσι ώστε να υπάρχει συνέπεια και συνέχεια στη διδασκαλία των θεμάτων της Αγωγής Υγείας.

Εργαστήριο Οικιακής Οικονομίας

Η χρήση του εργαστηρίου της **Οικιακής Οικονομίας** στο σχολείο θεωρείται πάρα πολύ **σημαντική**. Οι μαθητές/μαθήτριες θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να **απολαμβάνουν στιγμές προετοιμασίας και κατανάλωσης απλών και υγιεινών παρασκευασμάτων στο σχολείο**. Τόσο ο προγραμματισμός των θεματικών ενοτήτων όσο και των δραστηριοτήτων που θα οργανωθούν ετήσια θα πρέπει να στοχεύουν στην υλοποίηση τόσο των Δεικτών Επιτυχίας και Δεικτών Επάρκειας, που αφορούν στο φαγητό, όσο και άλλων Δεικτών Επιτυχίας και Δεικτών Επάρκειας του Αναλυτικού Προγράμματος.

Το **περιεχόμενο της Ε΄ και Στ΄ τάξης** έχει διαφοροποιηθεί, έτσι ώστε να **μεγιστοποιηθεί ο χρόνος χρήσης του εργαστηρίου της Οικιακής Οικονομίας**.

Παρακαλείστε, όπως **χρησιμοποιείτε το εργαστήριο** σύμφωνα με τις οδηγίες του περιεχομένου ανά τάξη και των Δεικτών Επιτυχίας και Δεικτών Επάρκειας. Αναγράφεται συγκεκριμένος διδακτικός χρόνος για τα εργαστήρια στο Περιεχόμενο του μαθήματος και εισηγήσεις με συγκεκριμένες δραστηριότητες και παρασκευάσματα, τα οποία θα πρέπει να υλοποιούνται στο μάθημα (<http://agogyd.schools.ac.cy/index.php/el/agogi-ygeias/analytiko-programma>).

Επιπλέον, θα πρέπει να μελετηθεί πολύ προσεχτικά ο **Οδηγός Εργαστηρίου Οικιακής Οικονομίας – Βοήθημα για τον/την Εκπαιδευτικό**, ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Αγωγής Υγείας <http://agogyd.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/organosi-ergastiriou> και περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την οργάνωση και χρήση του εργαστηρίου, καθώς επίσης, και θέματα Ασφάλειας και Υγιεινής στο εργαστήριο της Οικιακής Οικονομίας. Τονίζεται ότι, το εργαστήριο της Οικιακής Οικονομίας **λειτουργεί ως αυτόνομο εργαστήριο** και δεν συνυπάρχει με άλλα εργαστήρια.

Έχει, επίσης, αναρτηθεί ενδεικτικός τρόπος διαρρύθμισης του εργαστηρίου, καθώς, και ό,τι αφορά τον εξοπλισμό σε σκεύη και συσκευές (<http://agogyd.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/organosi-ergastiriou>). Θα ήταν ορθό να μελετηθούν, πριν οι σχολικές μονάδες προβούν στην αγορά ή αντικατάσταση σκευών και συσκευών, με βάση και το κονδύλι το οποίο αποστέλλεται.

Το κονδύλι για αναλώσιμα, για το μάθημα της Αγωγής Υγείας - Οικιακής Οικονομίας, αναφέρεται σε εγκύκλιο που έχει αποσταλεί στα σχολεία (<http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/dde4466a>).

Αγωγή Υγείας και Ασφάλεια στο Διαδίκτυο: Ανάπτυξη ψηφιακής ικανότητας μαθητών/τριών

Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Ε΄ και της Στ΄ τάξης Δημοτικής Εκπαίδευσης, προστέθηκε, πρόσφατα, ως ξεχωριστό θέμα «**Νέες Τεχνολογίες**» και διαμορφώθηκε το γνωστικό αντικείμενο «**Αγωγή Υγείας - Οικιακή Οικονομία / Σχεδιασμός και Τεχνολογία - Νέες Τεχνολογίες**». Η προσθήκη αυτή αναμένεται να ενισχύσει την οριζόντια ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών σε όλα τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος. Το θέμα «**Νέες Τεχνολογίες**» (Αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη μάθηση) εντάσσεται σε 16 διδακτικές περιόδους στην Ε' και 16 διδακτικές περιόδους στη Στ΄ τάξη και περιλαμβάνει 3 Διδακτικές Ενότητες: i. Υπολογιστική Σκέψη, ii. Ψηφιακές Δεξιότητες και iii. Ψηφιακή Ικανότητα.

Η Διδακτική Ενότητα, που αφορά στην **καλλιέργεια της Ψηφιακής Ικανότητας** των μαθητών/ριών, έχει ενταχθεί σε **4 διδακτικές περιόδους στην Ε΄ τάξη και 4 διδακτικές**

περιόδους στην Στ΄ τάξη, στο μάθημα της Αγωγής Υγείας – Οικιακής Οικονομίας.

Ο περιορισμένος αυτός χρόνος μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την ανάπτυξη της Ψηφιακής Ικανότητας των μαθητών/ριών, ώστε να αξιοποιηθεί και εφαρμοστεί στη συνολική διαδικασία της μάθησής τους σε όλα τα μαθήματα, και στη συνέχεια της εκπαίδευσής τους μέσα και έξω από το σχολείο, ως βασικό στοιχείο της παιδείας του πολίτη του 21ου αιώνα.

Στο Περιεχόμενο της Αγωγής Υγείας/Αγωγής Υγείας – Οικιακής Οικονομίας και στο πακέτο των Δεικτών έχει συμπεριληφθεί **Ενότητα Δεικτών για τις τάξεις Δ΄, Ε΄ και Στ΄** με εισηγήσεις σε θέματα **Ασφάλειας στο Διαδίκτυο**. Κρίνεται σημαντικό να γίνει **ενδυνάμωση** των παιδιών σε θέματα **ανάπτυξης δεξιοτήτων** που αφορούν την **ψηφιακή τους ικανότητα**, έτσι ώστε να προστατευτούν με την ορθή χρήση διαδικτυακών περιβαλλόντων. Παρακαλείστε όπως μελετήσετε και εφαρμόσετε τις εισηγήσεις της Ομάδας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για τα θέματα που αφορούν στην Ασφάλεια στο Διαδίκτυο, τα οποία βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Αγωγής Υγείας (<http://agogyd.schools.ac.cy/index.php/el/>), στο υποστηρικτικό υλικό της Ε΄ και Στ΄ τάξης και στον πιο κάτω σύνδεσμο: <https://internetsafety.pi.ac.cy/ict-curriculum-primary-education>.

Ιστοσελίδα Αγωγής Υγείας Δημοτικής Εκπαίδευσης – Εκπαιδευτικό Υλικό

Το εκπαιδευτικό υλικό στην ιστοσελίδα της Αγωγής Υγείας έχει τύχει πλήρους αναδιαμόρφωσης, έτσι ώστε να συνάδει με τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας (Απρίλιος 2019). Οι Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας, καθώς επίσης, και το Περιεχόμενο της Αγωγής Υγείας **έχουν αναδιαμορφωθεί** με βάση τον πραγματικό διδακτικό χρόνο και έχουν αναρτηθεί τον **Απρίλιο του 2019**.

Οι Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας αποτελούν και οδηγό για τους/τις εκπαιδευτικούς, με ενδεικτικές δραστηριότητες και παραπομπές σε υποστηρικτικό και διδακτικό υλικό ανά τάξη (<http://agogyd.schools.ac.cy/index.php/el/>).

Επιπλέον για θέματα που αφορούν στην **πρόληψη χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών**, έχει αναρτηθεί το Εγχειρίδιο με τίτλο «Ευχαριστώ που με σκέφτεσαι» (<http://agogyd.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/didaktiko-yliko>), το οποίο περιλαμβάνει διαβαθμισμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, με απώτερο στόχο την πρόληψη. Οι δραστηριότητες αυτές αναφέρονται σε μαθητές/μαθήτριες ηλικίας 6-13 χρόνων και αφορούν, μεταξύ άλλων, θέματα φύλαξης φαρμάκων, παθητικού καπνίσματος, ρόλου των φίλων στη χρήση ουσιών εξάρτησης, συσχετιζόμενων νομοθεσιών, προώθησης περιβάλλοντος χωρίς καπνό, κ.ά.

Επικοινωνία με την Ομάδα Αγωγής Υγείας Δημοτικής Εκπαίδευσης

Η Σύμβουλος και Συντονίστρια του Αναλυτικού Προγράμματος της Αγωγής Υγείας είναι η Φιλιά Σάββα, με υπεύθυνη Π.Λ.Ε. τη Δρα Μαρία Ζαννέτου – Παπακώστα. Η Ομάδα είναι στη διάθεση όλων των διευθύνσεων των σχολείων και των εκπαιδευτικών για παροχή στήριξης, όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο και για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση. Για στήριξη στη σχολική μονάδα μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη Σύμβουλο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση **fsavva@schools.ac.cy** ή στο τηλέφωνο **24821358** (κάθε Τρίτη και Πέμπτη).

Παρακαλείστε, όπως ενημερώσετε σχετικά τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου σας.

α/α
Χρίστος Χατζηαθανασίου
Διευθυντής
Δημοτικής Εκπαίδευσης

Κοιν. : Γ.Ε.Δ.Ε.
: Π.Λ.Ε. Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας
: Αν. Λογίστρια Υ.Π.Π. (υπόψη κ. Νίκου Παπά)
: Συντονιστή Υ.Α.Π.
: Προϊστάμενο Αποθήκης Υ.Π.Π.Α.Ν.
: Ο.Ε.Δ.Ε.
: Π.Ο.Ε.Δ.
: Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων
Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης
: Παγκύπρια Συνομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων
και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων
: Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Σχολικών Εφορειών,
Τ.Θ. 51550, 3506 Λεμεσός
: Σχολικές Εφορείες Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΜΖΠ/ΜΖΠ

